

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Vincentii Brvni, Societatis Iesv, Meditationes, De
Præcipvis Mysteriis Vitæ & Passionis D. N. Iesv Christi**

Cum Veteris Testamenti Figuris, & Prophetijs, varijsque Documentis ex
quoque Euangelio depromptis, Nunc ex Italico in Latinum translata

Meditationes, De Vita Et Passione D. N. Iesv Christi

Bruno, Vincenzo

Coloniae Agr., 1599

VD16 ZV 2606

XI. De illuminatione cæci nati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59846](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59846)

DE CAECO
NATO A CHRI-
STO ILLUMI-
NATO.

MEDITATIO XI.

EVANGELIVM.

PRAETERIENS IESVS *Ioan. 9.*
vidit hominem caecum à natiui-
tate: & interrogauerunt eum
discipuli eius, Rabbi, quis peccauit,
hic, aut parentes eius, vt caecus na-
sceretur? Respondit Iesus: Neque
hic peccauit, neque parentes eius,
sed vt manifestentur opera Dei in
illo. Me oportet operari, opera e-
ius qui misit me, donec dies est, ve-
nit nox, quando nemo potest ope-
rari, quamdiu sum in mundo, lux
sum mundi. Hæc cum dixisset, ex-
puit in terram, & fecit lutum ex
N. 5. spu-

sputo, & liniuit lutum super o-
 culos eius & dixit ei. Vade, laua
 in natatoria Siloe, quod interpreta-
 tur Missus. Abijt ergo, & lauit: &
 venit videns. Itaque vicini, & qui
 viderant eum prius, quia mendicabat
 erat, dicebant: Nonne hic est qui
 sedebat & mendicabat? Alij dice-
 bant: Quia hic est. Alij autem
 Nequaquam, Sed similis est ei. Ille
 vero dicebat. Quia ego sum. Di-
 cebant ergo ei. Quomodo aperta
 sunt tibi oculi? Respondit. Ille
 homo qui dicitur IESVS, lutum
 fecit: & unxit oculos meos, &
 dixit mihi, Vade ad natatorium
 Siloe & laua. Et abijt, & lauit, &
 vidi. Et dixerunt ei; Vbi est il-
 le? Ait: Nescio. Adducunt eum
 ad Pharisaeos qui cecus fuerat. Er-
 rat autem Sabbathum quando lu-
 tum fecit IESVS, & aperuit o-
 culos eius. Iterum ergo interro-
 gabant eum Pharisaei quomodo vi-
 disse. Ille autem dixit eis: Lu-
 tum mihi posuit super oculos &
 laui

CH
 laui &
 Pharisa
 homo
 non cu
 bant
 peccato
 schisma
 ergo ca
 cis de
 Ille au
 est. N
 de illo
 disse,
 tes eiu
 gaueru
 filius v
 cecus
 nunc
 parente
 mus, q
 quia ca
 tem nu
 quis ei
 scimus
 habet,
 dixeru

lauri & video. Dicebant ergo ex
Pharisæis quidam: Non est hic
homo à DEO, qui Sabbathum
non custodit. Alij autem dice-
bant: Quomodo potest homo
peccator hæc signa facere? Et
schisma erat inter eos. Dicunt
ergo cæco iterum: Tu, quid di-
cis de illo qui aperuit oculos tuos?
Ille autem dixit. Quia Propheta
est. Non crediderunt ergo Iudæi
de illo, quia cæcus fuisset & vi-
disset, donec vocauerunt paren-
tes eius qui viderat, & interro-
gauerunt eos, dicentes: Hic est
filius vester, quem vos dicitis quia
cæcus natus est? Quomodo ergo
nunc videt? Responderunt eis
parentes eius & dixerunt. Sci-
mus, quia hic est filius noster, &
quia cæcus natus est, quomodo au-
tem nunc videat nescimus, aut
quis eius aperuit oculos, nos ne-
scimus, ipsum interrogate: ætatem
habet, ipse de se loquatur. Hæc
dixerunt parentes eius, quoniam

timebant Iudæos, iam enim con-
spirauerant Iudæi, vt si quis eum
confiteretur esse Christum, extra
Synagogam fieret. Propterea paren-
tes eius dixerunt. Quia cæcum
habet, ipsum interrogate. Vocau-
erunt ergò rursus hominem qui
fuerat cæcus, & dixerunt ei: De
gloriam Deo, nos scimus quia hic
homo peccator est. Dixit ergò ei
ille: Si peccator est nescio: vnum
scio, quia cæcus cum essem, modo
video. Dixerunt ergò illi: Quomodo
fecit tibi? quomodo aperuit tibi o-
culos? Respondit eis. Dixi vobis
iam, & audistis: quid iterum vultis
audire? nonquid & vos vultis
discipuli eius fieri? Maledixerunt
ergò & dixerunt: Tu discipulus il-
lius sis; nos autem Moyfi discipuli
sumus. Nos scimus quia Moyfi locu-
tus est DEVS, hunc autem nesci-
mus vnde sit. Respondit ille homo
& dixit eis: In hoc enim mirabile
est, quia vos nescitis vnde sit & ape-
ruit meos oculos: scimus autem
quia peccatores Deus non audit: Sed
si quis

si quis
eius f
non c
oculo
non p
spon
catis
Eteie
SVS
cum i
dis in
dixit
ineur
stieun
est. A
proci

T
sum ei
2. E
rum a
se

si quis Dei cultor est & voluntatem eius facit, hunc exaudit. A seculo non est auditum quia quis aperuit oculos caeci nati. Nisi esset hic à Deo, non poterat facere quicquam. Responderunt & dixerunt ei: In peccatis natus es totus, & tu doces nos? Et eiecerunt eum foras. Audiuit IESVS quia eiecerunt eum foras; & cum inuenisset eum dixit ei. Tu credis in filium Dei? Respondit ille & dixit. Quis est, Domine, ut credam in eum? Et dixit ei Iesus. Et vidiisti eum, & qui loquitur tecum, ipse est. At ille ait. Credo Domine. Et procidens adorabit eum.

FIGVRAE.

TOB IAS iuuenis posito felle piscis supra caeci Patris oculos visum ei restituit. *Tob. 11.*

2. ELIZEV S misit Naaman Syrum ad aquas fluyj iordanis, ut in illis se lauaret, & sanitatem recuperaret. *4. Reg. 5*

N 7 PRO.

Esa. 35. **D**EV S ipse veniet & saluabit nos. tunc
aperientur oculi caecorum.

Esa. 29. 2. In die illa de tenebris & caligine oculi
caecorum videbunt.

CONSIDERATIONES.

Punct. 1. **P**RAETERIENS IESVS vidit homi-
nem caecū à natiuitate. Ter vidit Deus
humanum genus caecum à sua Nati-
tate, cuius hic bonus caecus à CHRIS-
T O sanatus, fuit expressa figura; &
qualibet vice illi quoq; misericorditer
prouidit remedium. Vidit illud primo
oculo suae aeternae prouidentiae, quan-
do pro immensa sua bonitate decreuit
hominem creare, prouidensque par-
ter cum fragilitate humana lapsum,
diuinæq; gratiae luce spoliandum, mox
reperit antidotum, nempe, missionem
vniuersi filij sui in mundum, ad illu-
minandum omnes qui in peccati tene-
bris sedebant. De qua missione, & aeterni
no Dei praeposito loquens Propheta di-
xit, *Egressus eius ab initio, à diebus aeterni-
tatis.* Secundo idem Deus vidit homi-
nem

Luch. 5.

nem,
maui
suam,
tia diu
obedi
lo pol
currif
mox
minat
lorum
inter te
femen
tio den
miseru
stus e
mundu
qui eu
tum a
praebu
pende
eibus,
posse v
do enir
mul pra
curfuru
creatus
ninae g
quoque
CHRIS
lum, ill

nem, quando cum ex limo terræ for-
 mauit, communicansque illi imaginē *Gen. 1.*
 suam, lumine vultus sui celesti, & gra- *& 2.*
 tia diuina signauit: verum cum per in- *Psal. 4.*
 obedientiam suam lumine illo se pau-
 lo post priuasset, & tenebras peccati in-
 curisset, pater ille misericordiarum
 mox addixit illi remedium, quando
 minatus antiquo serpenti omnium ma-
 lorum auctori dixit, *Inimicitias ponam Gen. 3.*
inter te & mulierem, inter semen tuum &
semen illius, ipsum cōteret caput tuum. Tec-
 tio deniq; Deus vidit hominem hunc
 miserum, quando iam amore eius ve-
 stitus carne, instar peregrini transiens
 mundum, aspexit hunc cæcum natum,
 qui eius typum gerebat, cui & antidō-
 tum ante promissum suis manibus
 præbuit, ac perfecte eū sanauit. Hic ex-
 pendit hominē hunc pro omnibus vi-
 cibus, quibus a Deo cōspectus est, recte
 posse vocari cæcum à natiuitate: quan-
 do enim ab æterno Deus eum vidit, si-
 mul præuidit cæcitatem quam erat in-
 cursurus. Postea quando homo fuit
 creatus, ipso natali suo die miserè di-
 uinæ gratiæ lumen perdidit: nunc
 quoque, dum in persona huius cæci à
 CHRISTO visus est, dicit Euange-
 lium, illum à natiuitate sua lumine o-
 cūo-

colorum caruisse. Benedicti sint diuini illi oculi, qui præuisa tanta nostra miseria, non etiam respexerunt nos cum rigore suæ iustitiæ, sed decreto mox at timido respexere cū dulcedine suæ misericordiæ. Benedicta quoque sint reuera miserationum Dei nostri, quod hominem in ipso suæ creationis exordio turpiter peccantem, non exemplo seueritate suæ iustitiæ, in profundam desperationis præcipitarit, sed benignè cum spe redemptiōnis creceat. Benedictæ sint denique benignæ illæ redemptoris manus, quod nobis in hoc huius miseri hominis existentibus verè cæcis, remedioque omni destitatis, sic vt neque sciremus vnde remedium expectari posset, ille pro sua incredibili caritate proprii sanguinis fonte sordes peccatorum nostrum eluerit, oculos mentis nostræ illuminarit, & ex patris filijs, filios Dei fecerit.

Apoc. 17.

2. CONSIDERA mysticam similitudinem quæ est inter hunc cæcum natum, & humanam naturam: nam non solum hic homo sua cæcitate genus humanum, etiam cæcum & a naturali suo luce priuatum, representabat: verum etiam sicut huius hominis cæcitas vt ipse Dominus dixit, à Deo per-

missa

CH
missa est
& ad ma
sic cæcit
humanu
buit De
quasdam
perandi
opus sui
ti, sed ma
Dominu
stra natu
terea hui
dendi fac
iora Don
los ment
gnum re
ret, & co
Dei, sed e
secus mis
infinita b
nostræ ca
catum in
modum n
sic vt hor
beneficio
inuidia
expressit
viduit del
Vide inel
lectione;

missa est ad maiorem ipsius gloriam,
 & ad manifestanda diuina eius opera;
 sic cæcitas, quam per peccatum genus
 humanum contraxit, occasionem præ-
 buit Deo pro salute ipsius hominis res-
 quasdam diuinas & admirandas o-
 perandi. Magnum profecto & diuinū
 opus fuit aperire oculos vnus cæci na-
 ti, sed maiora & diuiniora fuere, quæ
 Dominus patrauit ad lucem gratiæ no-
 stræ naturæ cæcæ restituendam. Præ-
 terea huic cæco, præter corporalem vi-
 dendi facultatem multa alia dona ma-
 iora Dominus contulit; vt quod ocu-
 los mentis eius collustrarit, quod di-
 gnū reddiderit, vt non solum vide-
 ret, & cognosceret vnigenitum filium
 Dei, sed etiam in ipsum crederet. Nec
 secus misericordissimus Deus pro sua
 infinita bonitate & sapientia, ex hac
 nostræ cæcitatæ pœna, quam per pec-
 catum incurramus, hausit incom-
 modum nostrum bona multa maiora:
 sic vt homo post lapsum multo plus
 beneficio Creatoris consecutus sit, quā
 inuidia dæmonis perdiderit, vt rectè
 expressit Apostolus illis verbis. *Vbi ab-*
undauit delictum, superabundauit & gratia.
 Vide ineffabilem diuinæ caritatis di-
 lectionē; nā ante lapsum Deus hominē
 fecit.

Rom. 5.

fecit Dominum omnium suarum creaturarum : sed post lapsum misericordiam Deum ad nos recuperandos, non suum solum, sed se quoque dedit, & primo dedit unigenitum suum filium in redemptionis nostrae pretium, qui carne humana assumpta simul hominem nobilitavit, & ad divinae naturae consortium extulit. Deinde dedit nobis Sanctum Spiritum in sui amoris pignus, in filios & haeredes nos adoptans, ac ad extremum seipsum dabit in praemium, & haereditatem omnium electorum suorum in caelo. Peccatum quoque occasio est delicti, ut Dominus virtutum apparens in forma hominum inter homines, celestis illa tantae perfectionis & virtutis exempla toti mundo praebere: quae olim illi adhuc existeret in luce illa sua inaccessiblei, non poterant in eo notari & animadverti; postquam autem ea nunc prodidit, ad se sui quoque imitationem omnium hominum corda attraxit. Interea autem primū merito locū obtinet singularis illa filij Dei obedientia, non modo eterno Patri, quam ille appellare solebat cibum suum, sed etiam creaturis suis, demonstrata; subijciendo, scilicet, stellis uti legitur, *Et erat subditus illis*. Deinde profunda humilitas, qua Angelorum

Ioan. 4.

Luc. 2.

C
Domi
pit fo
Qui cum
navit,
cit se
ipse Sa
strum su
flam
tus fuit
cari, at
ipsum
etiam
pro am
inimic
est. Vn
Deus
cum ad
STVS
extrem
venien
rit: in
loci ta
suum r
voluer
in extr
porrig
qua sup
sancta
tot ini
sta per

Dominus, assimilatus homini, assum-
 pfit formam serui, teste Apostolo: *Phil. 2.*
Qui cum in forma Dei esset, semetipsum exi-
naniuit, formam serui accipiens: imò se fe-
cit seruatorum suorum seruum, sicut
 ipse Saluator dixit. *Ego in medio ve-*
strum sum, sicut qui ministrat. Sequitur in-
 flammata illa caritas, qua non conten-
 tus fuit tot modis homini communi-
 cari, atque ita coniungi & vniri, vt se-
 ipsum dederit nobis in cibum, verum
 etiam ad mortem subeundam non
 pro amicis tantum, sed etiam pro ipsis
 inimicis, qui peccatores sunt, inductus
 est. Vnde Apostolus. *Commendat, inquit*
Deus caritatem suam in nobis, quoniam *Rom. 5.*
cum adhuc peccatores essemus, CHRIS-
TVS pro nobis mortuus est. Præterea
 extrema paupertas, quod in mundum
 veniens vix in stabulo locum inuene-
 rit: in omni quoque vita, ipso teste,
 loci tantum non habuerit, vbi caput
 suum reclinare posset: ac deniq; mori
 voluerit nudus in vili ligno, non habes
 in extrema siti qui vel haustum aquæ
 porrigeret. Adhæc inuicta patientia,
 qua supra cruces quas continenter in
 sancta anima sua sustinebat, inter
 tot iniurias & opprobria dicta & fa-
 cta per totum vitæ cursum, inter tot
 fla-

flagra, & acerbitates pœnarum in sua passione, non aperuit os suum, sed, *Esa. 53.* Propheta dixit, quasi agnus coram tondente se obmutuit. Denique admiranda mansuetudo, qua iniurias vltus non est, nisi malum pro malo reddidit, sed sua bonitate alienam malitiam vicit, ut dicitur

1. Pet. 2. S. Petrus. *Qui cum malediceretur non maledicebat, cum pateretur, non comminabatur.* Et

ipse per Prophetam dicebat. *Ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam.* Atque hæc sunt opera illa sublimia & admiranda, quæ CHRISTVS in hoc homine dicebat esse manifestanda, in cuius persona, nostra cæca natura erat præsignata. Vide quâtas opes Christus ex nostra paupertate collegit, quantam fœlicitatem attulerit nostra miseria, atq; ex his omnibus, quâta laus & gloria in Maiestatem Dei, qui solus tanti boni autor est, redundarit.

3. CONSIDERA CHRISTVM nondum curato cæco ingressum esse templum, & Iudæis prædicasse, ac eorum infirmitates spirituales detexisse, liberè veritatem eis manifestando: verum illi ut phrenetici. cælestis Medicæ consilium repudiantes, iniurijs cum laceffere cœperunt, Samaritanum & a dæmone obsessum appellarunt, ac denique

CH
niquè la
sed bene
nia fere
finita pi
to con
stu extic
uisi, pe
cit in hu
nec ab ip
element
Deus m
tis prop
malo re
ficia pro
quid mi
cum ho
à quo no
ei, à quo
tuus, an
sua mis
hominu
& sacri b
citatem
bris extr
minavit
noli Do
dem pu
re, ut nu
lumine
de quot

nique lapidibus eum petere voluerunt
 sed benedictus IESVS mansuetè om-
 nia ferens exiit è templo. Et quia in-
 finita pietatis fons non poterat in tan-
 to contumeliarum & ingritudinis æ-
 stu exsiccare, & misericordiæ suæ obli-
 uisci, pertransiens, oculos suos conie-
 cit in hunc miserum cæcum, eumque
 nec ab ipso, nec ab alio vllò rogatus,
 elementissimè illuminavit. Hæc sunt
 Deus meus operata tua, hoc tuæ bonita-
 tis proprium semper fuit, bonum pro
 malo reddere, amorem pro odio, bene-
 ficia pro contumelijs. O anima mea,
 quid minus tecum Dominus egit, quã
 cum hoc cæco? ille enim respexit eum,
 à quo non aspiciebatur; salutem dedit
 ei, à quo non rogabatur: nō fecus Deus
 tuus, antequam eum cognosceres, te
 suæ misericordiæ oculis respexit, ex tot
 hominum perditorum milibus elegit,
 & sacri baptismi sui aqua te lauans cæ-
 citatem tuam cutauit, è peccati tene-
 bris extraxit, & lumine suæ gratiæ illu-
 minavit. O infinitæ clementiæ oculi,
 noli Domine mi ne ad minimum qui-
 dam punctum temporis à me discēde-
 re, vt nunquam separer à te vita mea, &
 lumine oculorum meorum vnico. Vi-
 de quot mysteria & profunda secreta
 in

in hac breui actione sua Saluator no-
 ster complexus est. Venit certe CHRIS-
 TVS ad illuminandum populum Iu-
 daicum, atque ideo primo synagogarum
 Euangelium regni prædicauit. Carent
 quia hæc vera lux in tenebris lucens
 ab eis agnita non fuit, nec recepta, imò
 repulsa, ideo relictis Iudæis conuertens
 se ad illustrandam miseram & cæcæ
 gentilitatem, quæ ab initio natiuitatis
 suæ, hoc est, ab origine mundi in tene-
 bris ignorantia & infidelitatis sepulta
 iacuerat. Ac vide quam insolito & mys-
 tico modo Dominus huic homini re-
 stituerit visum: dicit enim Euan-
 gelium, CHRISTVM spuisse in ter-
 ram, & lutum ex sputo factum super
 oculos cæci posuisse, illique mandasse,
 vt lauaret in fonte Siloe. Quid enim al-
 liud designabat salua facta lutum, nisi
 verbum diuinum, illam æternam
 sapientiam, quæ ex ore Patris defluens
 in terram dilapsa est, & nostræ terre-
 næ naturæ commixta & conglutinata
 est? Deinde cum hæc veritas beneficio
 prædicationis Euangelicæ imposta
 est humani intellectus oculis, homi-
 nesq; simul conuenienter diuino man-
 dato sacris Baptismi aquis se abluerent,
 fuit mens lumine fidei perfectè illu-
 strata.

Matt. 4.

Ioan. 1.

C
 strata, &
 cula pe
 tem dic
 cæcus lo
 id est,
 rat alius
 in mun
 genitus
 guine p
 elui &
 ne IES
 emplasi
 magis a
 nandun
 potenti
 bricasti
 dio ad a
 solo ve
 tino illi
 luit Do
 re se cre
 formau
 ex coter
 saluti re
 similitu
 dor & c
 id non
 remedia
 sta, atq;
 tiam exi

strata, & anima ab omni luto & macula peccatorum expurgata. Rectè autem dicit Euangelista, fontem, in quo cæcus lotus est, vocatum fuisse *Siloë*, id est, missus. Hic enim missus non erat alius, quam qui ab æterno Patre in mundum erat missus, quam unigenitus eius filius, in cuius fonte sanguine pretioso redundant omnes nos elui & mundati sumus. At cur bone IESU, restitutus visum cæco, pro emplastro lutū oculis imponis? quod magis ad excæcandum, quam illuminandum valet. quanquam tuæ omnipotentia, qua imperio solius verbi fabricasti mundum, nullo opus erat medio ad aperiendum oculos cæci, vno solo verbulo poteras, vt Hierichuntino illi cæco, omnia efficere. sed voluit Dominus hoc exemplo declarare se creatorem esse, qui vti principio formauit hominem ex luto, sic nunc ex eodem luto reformauit, & amissæ salutis restituit, vt per operum horum similitudinem agnosceretur vnus auctor & opifex vtrorumq;. Deinde mirū id non fuit; quia fere talia sunt diuina remedia, quæ carni licet nostræ molesta, atq; secundum humanam prudentiam existimantur potius noxia, præter

4. Reg. 2.

ter omnem nostram spem & expectationem concilient nobis salutem: non aliter, quam fecit propheta Elizeus, qui aquas amaras iniecto sale reddidit dulces. Denique voluit Dominus hominem istum cum oculis luto oblitum adire fontem Siloe, partim ad probandam eius fidem, augendamque accessione gratiæ & meriti, partim ut à multis conspectus hoc modo ire per viam, & postea illuminatus redire, manifestius redderetur miraculum, & longius ad utilitatem aliorum divulgaretur. Iam verò nos quoque, qui per peccati cæcitatem mentis incurrimus, si amplius lucem recuperare volumus, vngamus oculos nostros hoc diuino collirio, & salutari luto; quod non est aliud, quam ipse CHRISTVS incarnatus, & homo pro nobis factus: respiciamus eum primò viua fide, confitendo & adorando eum tanquam nostræ salutis auctorem: deinde spe firma, in ipso solo, eiusque pretiosis meritis omnem nostram fiduciam collocando. Ad hæc respiciamus eum caritate ardenti, rependendo amorem amoris illi, qui prius dilexit nos, & seipsum dedit pro nobis. Denique respiciamus eum per imitationem, ponendo semper ob oculos admira-

1. Ioan. 4.

C
admira
totis vi
doque
que ille
dientia
sti luce
tiam sec
vnà cum
perare p
4. Vic
mendic
quam il
dubitar
ientibu
quot m
fuerit h
quidem
cum, c
Pharise
ximiur
bus con
culi in
quanta
rum m
haurire
machu
ius mi
confir
ria n r
Judæi,

admiranda virtutum eius exempla, & totis viribus eum imitando, insistendoque cælestis agni vestigijs quocunque ille nos duxerit: vt sicut per inobedientiam nostram, à CHRISTO seiuncti lucem perdidimus, sic per obedientiam sequendo ipsum, & mandatis eius vnà cum cæco obsequendo, eam recuperare possimus.

4. Vicini igitur huius cæci, qui prius mendicantem agnouerant, iam, postquam illuminatum vident, incipiunt dubitare, sitnè ille ipse an alius; alijs aientibus, alijs negantibus. Considera quot modis examinatum & ventilatū fuerit hoc factum Domini. Ac primo quidem à vicinis, & agnoscentibus cæcum, deinde ab improbis & inuidis Phariseis, qui ad obscurandum hoc cæcimum CHRISTI opus, varijs artibus conati sunt veritatem huius miraculi in dubium reuocare. Vbi apparet, quanta sapientia DEVS ex hac Iudæorum malitia & nequitia tantum bonū haurire cœperit; quicquid enim illi machinati sunt ad obscurandam huius miraculi veritatem, id eam magis confirmavit & illustriorem Dei gloria n reddidit. Cum ergo dubitarent Iudæi, num esset ille ipse, quem prius

○

cogno-

cognorant, ille liberè & audacter confessus est se esse. Erat certe hic homo partim idem cum primo, partim d uersus ab illo: nam si propheta Samue-
s. Reg. 10. lis vnctio tantam vim habuit vt regem Saulem in alterum hominem mutaret quanto maiorem, credere debemus vim fuisse in hac vnctione CHRISTI ad perficiendam eandem mutationem in hoc cæco? O mutatio mirabilis. O foelix cæcus: cum enim corpore tantum cæcus esses, non solum in externis, verum etiam internis membris oculis es illuminatus: è frigidus in amore dei, factus es feruens, ex ignobilis illustris, è mendico caelestium donorum diues, ac denique ex incredulo fidei confessor, imò Christi martyr. Nam primus ex omnibus hominibus fuit qui ob constantem veritatis confessionem, & Christi defensionem impiorum iudicum examini es subiectus, iniuriasque, persecutiones, & maledictiones es perpessus, vsq; ad expulsionem è Synagoga. Interrogatus ergo sarpian primò à ludæis, deinde à Phariseis, quomodo aperti illi essent oculi, ille semper tanquã veritatis filius clarè confessus est se à Iesu sanatum esse. Videtur quomodo bonè hic cæcus à gratia illu-
 minatus

C
 minatu
 gratiam
 recepte
 Verum
 nulla ra
 raculum
 dum qu
 iicientes
 co die f
 posuisse
 rum. Iu
 dum ego
 gnis au
 mines n
 riam De
 cati. Ver
 des, alijs
 nantibus
 tur ad ca
 queant.
 si Pharis
 lium sap
 iam ab v
 nis respo
 cus, qu
 aperire m
 mentis
 citer & i
 STVM
 si i, o bo

minatus incipiat annūciare Iudeis ipsā
 gratiam, & velut gratus de beneficio,
 recepto incipit Caritum prædicare
 Verum impij illi Pharisei, videntes
 nulla ratione se posse calumniari mi-
 raculum, conati sunt calumniari mo-
 dum quo Christus illud perfecerat, ob-
 iicientes eum violasse Sabbatum, quod
 eo die fecisset lutum & oculis cæci im-
 posuisset. Vides peruersitatem Iudæo-
 rum. lutū digito fingere ad illumina-
 dum cæcum reputant peccatum: mali-
 gnis autem linguis suis execrare ho-
 mines ne credant in Christum & glo-
 riam Dei celebrēt, nō habent loco pec-
 cati. Verum, quia inter se erant discor-
 des, alijs defendentibus, alijs condem-
 nantibus Christum, rursus relabun-
 tur ad cæcum, vt eius sententiā extor-
 queant. Vide, quemadmodum fastuo-
 si Pharisei, qui existimabant se morta-
 lium sapientissimos, inter se discordes,
 iam ab vnus mendici, & rudis homi-
 nis responsione pendeant. Atq; ita cæ-
 cus, qui gratia Christi adiutus cæperat
 aperire non solum corporis, sed etiam
 mentis oculos, illis respondit simpli-
 citer & intrepidè, se credere CHRIS-
 TVM esse Prophetam. Parum dixi-
 si, ò bone cæce: nec mirum; quia tua

fides adhuc erat imperfecta. CHRISTVS enim non solum Propheta, sed omnium Prophetarum Deus & Dominus erat. Quanquam aliquo modo veritatem attigisti, quia ipse erat verus ille Propheta à Deo per Moysen promissus, quando dixit. *Prophetam de gentibus tua, & de fratribus tuis sicut me suscipiam tibi Dominus Deus tuus; ipsum audies.*

Deut. 11.

5. IVDÆI ergo animaduertentes hoc miraculum eò clarius illustrius reddi, quo ipsi amplius illud obscurare conarentur, obstinati in cæcitate, postquam examinatum cæci patrem & matrem nouo astu sub religionis specie inducere eum student ad negandam veritatem. Quis verò hic non videt, completa esse verba multo ante in horum personis ab Esaia Propheta prædicta. *Palpauerunt cæci parietem, & quasi absque oculis ambulauerunt: impegimus in meridie quasi cæci.* Quæ enim lux clarior dari poterat confirmandam CHRISTI doctrinam quam hoc diuinissimo opere: & tam qui in hoc populo cæteris prudentia intelligentia præstabant, perinde ac si omni ratione & iudicio destituerent, instar cæcorum, nunc huc, nunc illuc oberrant, ignari quid tandem tuant. nam hinc vis manifestissimè

Esa. 59.

ritatis
maliti
veritat
risæ a
mus, q
non p
Quare
& non
si quid
diuina
Iudæi,
dedeco
dum c
supprim
buere.
rum: p
CHRIS
guet me
nec de
& nunc
clamar
est. O bo
peccata
te accu
lumina
tasti, lep
beris da
annos
nando
sumpti

ritatis eos reuincebat, illinc inuidiæ & malitiæ vehementia eos à confessione veritatis reuocabat. Dixerunt ergo Pharisæi ad cæcum. *Dagloriam Deo, nos scimus, quia hic homo peccator est,* ac proinde non potuit illud miraculum facere. Quare aut fateare, te à Deo sanatum, & non ab hoc homine peccatore, vel si quid ab illo factum est, id factum nõ diuina sed diabolica virtute. O perfidi Iudæi, id non est dare gloriam Deo, sed dedecore potius, & ignominia afficere dum conamini vel diuina eius opera suppressere, vel artibus dæmonis attribue. Vide malitiam summam istorum: paulò ante enim hi ipsi rogati à CHRISTO his verbis; *Quis ex vobis arguet me de peccato?* omnes conticuerunt. nec de vlla noxa reum agere potuerunt, & nunc ipso non præsentè pleno ore clamant, *Scimus, quia hic homo peccator est.* IOAN. 8. O benedicte IESV, quænam sunt peccata, quæso; de quibus scelerati isti te accusant? an forte deliquisti, quia illuminasti eorum cæcos, mortuos excitasti, leprosos mundasti, ex eorum liberis dæmonem eiecisti, ac denique tot annos in prædicando, docendo, & sanando omnis generis infirmitates, cõsumpsisti? Quam benè de hoc populo

Joan. 8.

ingrato alicubi dixisti. *Quia odio habuerunt me gratis.* Respōdit ergo istis bonus cæcus, *Si peccator est, nescio. Vñ scio, quia cæcus cum essem, modo video.* Vide responsum non hominis cæci, sed egregiè illuminati: atque si dixisset. Hoc unum quod operatus est in me, mihi fidem certam facit, eum non esse peccatorem, quia hoc opus non est peccatoris. Tunc arrogantes illi Pharisei, non ferentes in cæco tantam loquendi libertatem, maximè cum viderent se ab illo quoque ludibrio haberi, dum seiscitaretur, nisi ipsi quoque vellent discipuli Christi heri, magna verborum acerbitate ceperunt ei maledicere, & dicere. Tu discipulus eius sis, nos Moysis discipuli sumus; Moysi scimus locutum esse Deum, hunc autem nescimus unde sit. O quam verè Dominus dixit de Iudeis, *In iudicium ego in hunc mundum veni, ut qui non vident, videant, & qui vident, cæci fiant.* Verè fuerunt excæcati: nam cum ante oculos haberent videndi Christum lucet verè tam clarè relucentem, tamen, atque si eum non viderent, audent affirmare se nescire quis sit. Vide quanta hæc sit cecitas, fatentur Deum locutum Moysi, eumque fuisse hominem sanctum, quod scire non poterat, nisi quia ab aliis ille

audier
doctri
diuina
aiunt f
quo n
maior
bat, qu
cacibus
calum
asserer
peccat
tores, f
tur, &
audiat
set, no
culum
tū non
ce, Ch
lum f
dixisse
omni
restitu
uit, a
creati
mnes
quid v
que o
bened
cogni
fictur

audierant, arde Christo cuius caelestem doctrinam suis auribus perceperant, & diuina opera oculis suis conspexerant aiunt se nescire quis sit. Ex alia parte, quo maior erat Iudæorū cæcitas, hoc maior lux in hoc bono cæco apparebat, quando quidem tam claris & efficacibus rationibus refellebat omnes calumnias à Iudæis in Christū iactas, asserens nulla ratione illum posse esse peccatorem, eo quod Deus non peccatores, sed eos tantum qui eum venerantur, & mandatis eius obsequuntur, exaudiat. Deinde Christum, nisi à Deo esset, non potuisse tantum patrare miraculum, quantum à condito orbe patratū non fuerit. Valde bene dixisti, o cæce, Christum non potuisse hoc miraculum facere, nisi esset à Deo; sed melius dixisset, nisi ille fuisset Deus ille, qui sua omnipotentia non solum tibi visum restituit, sed etiam corpus tuū formauit, animam & totum hoc vniuersum creauit. Et est ille, cuius virrute alij omnes sancti & Prophetæ fecerūt, quicquid vnquam diuinorum mirabiliumque operū fecere. Vide quomodo hic benedictus cæcus, nondū plena Christi cognitione imbutus, tamen eum confitetur, prædicat, & cōstanter defendit.

Nec mirum, quia enim incipiebat à
Legis Mosàicæ tenebris transire ad lu-
cem gratiæ, CHRISTVS quoque per
caritatem cœpit habitare in ipso, & ià
spiritus cœlestis Patris per eius os lo-
quebatur, sicut ipse Dominus dixit: *Non
estis vos qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri,
qui loquitur in vobis.* In eo quoque
impleta est promissio à CHRISTO
Apostolis facta. *Dabo vobis os & sapientiam
cui non poterunt resistere, & contradicere om-
nes aduersarij vestri.*

Matt. 10.
Luc. 21.

6. CONSIDERA, quomodo Pha-
risæi efficacibus huius boni cæci ratio-
nibus conuicti, & pudefacti, furiosè se
ei opposuerint, abiecta quæ spe omni,
quod cū vel fraude vel metu possint de-
terrere à confessione & prædicatione
Christi, veniunt ad iniurias & dicunt.
In peccatis natus es totus, & tu doces nos?
quasi dicerent, Tu, qui ante ortum
tuum per peccata tua condemnatus es,
vt esses cæcus: tu qui per omnem vi-
tam non aliud, quam peccasti, tu ho-
mo vilis, rudis, & sceleratus vis docere
nos, qui ob sanctitatem & diuinæ legis
scientiam in Dei populo principem
locum tenemus? Tu denique qui pau-
lo antè mendicabas panem tuum, au-
sus es in præsentia nostra ita philoso-
phari

phari
feren
turari
cum d
nica
mea,
uenia
non se
ci, ven
ab om
siquid
CHR
defen
ledict
dicti.
tur &
CHR
illis v
rint v
separa
mali
te & e
piofa
merce
mittis
& eijc
alia, c
quem
cum a
batum

phari? Præterea nō contenti hac re, nō
ferentes ab homine idiota sibi os ob-
turari, ab iniurijs procedunt ad vim,
cumq; velut maledictum & excommu-
nicatum è synagoga eijciunt. O anima
mea, vtinam talis maledictio mihi e-
ueniat, vtinam dignus sim amore eius
non solum maledictis & iniurijs affi-
ci, verum etiam instar reprobī exosus
ab omnibus hominib. repudiari: Beati *Matt. 5.*
siquidem pronunciantur qui amore
CHRISTI proque iustitiæ & veritatis
defensione hominum configuntur ma-
ledictis: nam apud Deum erunt bene-
dicti. similiter beati illi quos execra-
tur & respuit mundus, quia ab ipso
CHRISTO suscipiuntur, vti promissit
illis verbis. Beati eritis, cum maledixe- *Ibid.*
rint vobis, & persecuti vos fuerint, &
separauerint vos, & eiecerint, atque si-
mali quid egissetis propter me, gaude-
te & exultate, quia merces vestra co-
piosa erit in cælis. Verum quæ hæc
merces est bone IESU, quam pro-
mittis illis, qui propter te respuuntur
& eijciuntur ab hominibus; certe non
alia, quàm dedisti huic bono cæco:
quem Christus, vt refert Euangelium,
cum auisset illum è synagoga extur-
batum; propriū enim Domini est in-

O s. uenire:

venire eos quos mūdus perdit, & colligere, quos mundus eicit & deserit studio quæsit, sui que notitiam inuento præbuit; immò per fidei, diuinæque gratiæ suæ donum, se illi communicavit & dedit, vt tandem perfectè se dare & communicare illi per beatificam visionem posset in cælo. Merces profecto copiosa, de qua etiam loquens Deus ad magnum Patriarcham Abraham dicebat. *Ego ero merces tua magna nimis.* O bonitas infinita, O Deus vere noster. quando quidem, eo solum quod cæcus grati animi significationem aliquam dederit, tribus, vt ita dicā, verbis, in hominum conspectu, tuo nomini patrocinando; tu, qui gratitudine ab hominibus vinceri non vis, mox atque cognouisti eum pulsam Synagoga, ipse in viam te das ad eum quaerendum, sui que notitiam ei benigne comunicas, ac dignum reddis pauperem cæcum oculis proprijs videre & auribus audire, quem tot Sancti reges & prophetæ desiderarunt videre & audire, & non potuerunt. **I E S V S** ergo inuento cæco dixit. *Credis in filium Dei?* Respondit ille & dixit. *Quis est, Domine, vt credam in eum?* Vide, quomodo Spiritus Sanctus, qui habitare coepit in

Gen. 13.

Matt. 13.

hoc h
lumen
dispos
ternun
ta mo
ster,
sed dix
cum,
est CE
tioner
homo
de, mo
cum D
Credo d
in terr
ritatis
Domi
stantu
que n
seruic
liquid
& exi
guum
te, no
num I
uinæ r
num I
mirab
homin

Ecc

hoc homine, post externum oculorum
 lumen redditum, cum præparauerit &
 disposuerit ad accipiendum lumen in-
 ternum fidei. Ex alia parte vide quan-
 ta modestia omnis humilitatis Magi-
 ster, non responderit. Et sum ille.
 sed dixit, *Vidisti eum, & qui loquitur te-
 cum, ipse est,* quibus verbis verisimile
 est CHRISTVM claram sui cogni-
 tionem illi infudisse. Quare & bonus
 homo, quod iã firmiter credebat cor-
 de, mox ore, & gestu corporis disertè
 eum Deum suum confessus est, dicens.
Credo domine, & prociens humiliter
 in terram adorauit eum. O diuinæ ca-
 ritatis dulcedo, quam bonus es illis
 Domine, qui vel minimo signo te-
 stantur amorem suum erga te? quam-
 que munificus remunerator minimi
 seruitij nostri; si modo in nobis est a-
 liquid, quo tibi seruire possimus. Nam
 & exiguus iste amor noster, & exi-
 guum istud seruitium nostrum erga
 te, non est aliud quam gratia, & do-
 num liberalitatis tuæ. Utinam tuæ di-
 uinæ maiestati placeat, O magine lumi *Jacob. I.*
 num Pater, lux vera, lux sancta, lux
 mirabilis illuminans oculos omnium
 hominũ, imò lux etiam in cælo illumi-
 nans

nans oculos omnium Angelorum; lux
 quæ semper resplendes in tenebris, &
 nunquam obscuraris, etiam animæ
 meæ tenebras illustrare, & cæcæ men-
 tis meæ oculos aperire, vt depulsa o-
 mni veteris caliginis nebula, oculis
 sanis tuam claritatem contemplari pos-
 sim. & ambulans in hac vita, velut fili-
 us lucis, admirabile tuæ sanctæ habitæ-
 tionis tabernaculum peruenire merear,
 vbi, in beato lumine tuo contuen-
 do te dulce meum & æternum lumen,
 perfecte meum desiderium explere &
 satiari possim.

Psal. 14.

Psal. 16.

COLLOQUIUM.

ORABIS Christum Dominum,
 vt sicut aperuit oculos huius cæci
 nati, imposito in eos luto, sic ad agno-
 scendam peccatorum tuorum faditæ-
 rem, velit quoque aperire oculos cor-
 dis tui, ne forte ambulans in tenebris
 impingas, & in foueam æternæ mortis
 concidas, sed potius diuinæ gratiæ lu-
 mine per suæ misericordiæ beneficium
 recepto exemplo huius cæci possis re-
 demptorem tuum agnoscere & reuer-
 xeri, cū Propheta prædicando alijs eius
 laudes, omnibusque cum timentibus
 narrando, quanta fecerit animæ tuæ.

Psal. 65.

DO.

DOCUMENTA.

1. **EVANGELIUM** refert **CHRISTVS** vidisse cecum, non otiosè & frustra, quia videndo eius necessitatem, restituit ei sanitatem: ut doceret, non debere nos tantum cognoscere proximi arumnas, cum in eas inciderint, sed etiam porrigere eis manus, ut ab illis liberentur.
2. Discipuli à **CHRISTO** rogarunt, ob quod peccatum homo ille natus fuerit cecus: solet enim Deus sepe ob peccata hominibus flagella immittere: ut intelligamus non debere nos conqueri vel admirari, si quando Deus nobis aliquam afflictionem immittat: agnoscimus enim nos esse peccatores & peccatis nostris penam meruisse, sed debemus eam ferre patienter & procurare, ut si velimus à Deo tolli penam, nos quoque illius causam, nempe peccatū, tollamus, & ex anima nostra exterminemus, sicut dixit **CHRISTVS** ad paralyticū. Vade & noli amplius peccare, ne tibi deterius aliquid contingat. Ioan. 5.

3. Modus quo **CHRISTVS** curavit cecum natum, significat modum quo curatur peccator à cecitate peccati. Tria enim Christus fecit huic ceco. Primò eum respexit. Secundò lintum posuit super eius oculos. Tertio mandavit ei ut se lavaret aqua fontis. Sic ad curationem peccatoris tria ferè sunt necessaria. Primò ut

mò vt à Deo per diuinam gratiam respiciatur. nam homo quidem potest per se labi, sed non potest per se auxilio diuino destitutus resurgere. Secundo, vt habeat compunctionem cordis, ex cognitione scditatis peccatorum perfectam, quod designatur luto oculis cæci proposito. Tertio, vt adiungat puram confessionem peccati, qua peccator apud Sacerdotem lauat animam suam sicut cæcus se lauit aqua fontis.

4. Cæcus natus illuminatus à CHRISTO licet de hoc facto magna esset inter Iudeorum opinio dissensio, partes CHRISTI constantiter contra principes Synagoge defendit, docens & instituens nos, vt lingua & opere gratos nos sue diuine Maiestati declaremus, quando ab eo beneficijs tam corporalibus, quàm spiritualibus afficiamur.

5. Cæcus persistens in veritatis confessione defensioneque CHRISTI, cecus est & Synagoga ad confusionem nostram: nam ille in Dei gloriam iueretur, flocci pendit contemptus ab hominibus; nos verò qui fideles nos profiteremur, sepe, ne ab hominibus contemnamur, contemnemus contemnere Deum.

6. Cæcus crebrim à Pharisæis iniurijs & maledictis lacepsitus, ac deinde Synagoga turbatus, nunquam in tota hac contumace verbum vllū purgandi vel defendēdi in causa effutit, sed mox atque audiit eos CHRISTO

STO in
tate ei
ret, se i
ret nos
vicijs
tas nob
re aut d
cunt dij
patrocin
7. Cæ
nomen
tibi, à p
Deo, n
te perse
ram sic
Eius fū
templu
sic etia
non de
cutione
8. B
suo ore
se etia
rum si
ret, Eg
huic ca
quem
vt in
ret om
& à p

STO insultare, magno zelo & dicendi libertate eius defensionem suscepit, licet probe sciret, se id cum magno periculo facere: ut doceret nos, qui profiteamur nos Christianos, non ulcisci, vel etiam magni facere iniurias illatas nobis, illatas vero Deo nullo modo tolerare aut dissimulare, sed verbis & rebus etiam cum discrimine, si opus sit, vitæ, diuino honori parocinari.

7. Cecus è templo expulsus est, quod Christi nomen & honorem tueretur: ut tu intelligas, tibi, à puncto temporis quo decreueris seruire Deo, mundum fore contrarium, & homines te persecuturos, & à se exterminaturos. Verum sicut hic homo è templo à Phariseis eiectus fuit à CHRISTO receptus & factus templum eius per gratiam illi communicatam, sic etiam suscipiet te, quandoquidem DEVS non deserit suos in persecutione, sed per persecutionem reddit magis gloriosos.

8. Bis tantum legimus CHRISTVM se suo ore aperire manifestasse, hoc est, factum esse se esse Messiam tam opere expectatum, & verum filium Dei, semel Samaritana cum diceret, Ego sum qui loquor tecum. Rursum, Ioan. 4. huic cæco; cum ei diceret, se esse filium Dei, in quem credere deberet: atq; id fecit Dominus, ut in bonæ huius peccatricis persona animaret omnes peccatores, se, si conuertantur & à peccatis desistant, maiore beneficio eos affe-

affecturos, quàm vnquam affecerit seruos suos
 etiam carissimos. Deinde fecit ad consolandos
 in huius miseri cæci persona omnes, qui ob ali-
 quam tribulationem in hoc mūdo afflicti sunt;
 dum vident quanti eos Deus faciat, mirata
 illis amoris signa quam alijs multis, qui in hac
 vita honoratiores videntur & feliciores, de-
 monstrans.

9. CHRISTVS spuit in terram; fecitque
 lutum ex spūto, ac posuit super oculos cæci; ut
 intelligeremus; sicut quando immemores ve-
 lly & misere conditionis nostræ, cæci effici-
 mur, pluris nos ipsos facientes, quam con-
 niat: sic nostræ superbiæ & cæcitatis remedia
 in eo consistere, ut nunquam abstinere
 à consideratione, nos esse terram &
 lutum, & quod in terram
 resoluendi si-

133005..

DE